

Diàlegs analitzats des del prisma de les habilitats de pensament

Educació infantil

Presentem 3 fragments de diàlegs en diferents aules enmig de la nostra reflexió sobre les habilitats de pensament . Per situar-nos millor, especifiquem entre parèntesis les habilitats que es posen en joc en el discurs i les que es potencien amb les preguntes dels mestres.

Sessió d'educació infantil a partir del quadre "Dones corrent a la platja". Els nens ja han observat el quadre en una sessió anterior i es comença sentint una música. Mestre: Araceli Ochoa de Eribe.

...**Mestra:** què és el que estan fent les noies del quadre?

Aaron i Zaira: (es posen com les dos noies alçant els dos braços, amb les mans agafades)

Mestra: estan ballant?

Aaron: (assenyala el cabell d'una de les noies): m'assembla que s'està mullant, perquè quan es mullen els cabells queden així.

Mestre: segur que se'ls estan mullant els cabells?

Aaron: no, sembla que estan volant els cabells.

Mestra: així com diu l'Aaron, els cabells volen?

Joan: (diu que sí amb el cap)

Isaac: si, estan volant els cabells

Pere: corren i es mou el cabell

Joan: pel vent.

Aaron: quan correm, el cabell se'ns queda així com a aquesta senyora.

Mestra: suposem que corren. Vol dir això que van a algun lloc?

Aaron: van a ballar

Alba R.: jo diria que ballen

Mestra: creieu que es pot córrer així?

Alba R.: no he vist ningú corrent donant-se les mans.

Aaron: sí, perquè si corren molt cauen i es fan mal.

Mestra: es pot córrer donant-se les mans?

Anna: si algú corre donant-se les mans, caurà.

Alba R.: pots entrepuçar.

Suoady: quan jo vaig corrent me faig mal i me vaig caure perquè no em vaig agafar de les mans.

Aleix: aquesta noia de darrera posa el peu a terra.

Pere: no.

Aleix: sí, em sembla que sí, perquè ha tirat el peu a terra.

Mestra: com es pot esbrinar si es pot córrer agafats de les mans?

Aaron: quan correm ens fem mal.

Alba R.: si entrepuesses

Mestra: escolteu bé ...com podem saber si poden córrer agafats de les mans?

Pere: si hi ha una pedra molt grossa, no. (ho escenifica i cau a terra).

Robert: mai a la vida ho sabrem.

Mestra: mireu, vull saber quantes passes hi ha entre el Joan i jo, com ho faré per saber quantes passes hi ha?

Alba R.: si camino, ho sabré.

Robert: corrent.

Mestra: veniu Robert i Joan, ho comprovarem.

Pere: jo ho sé solucionar, si posem un peu al damunt caurem si ens donem la mà.

Mestra: que alcin la mà els que pensen que es pot córrer així.... (el Joan i el Robert proven de córrer agafats de les mans)...Què ha passat?

Quim: no han caigut.

Mestra: han pogut córrer?

Nens: si, perquè no hi havia cap pedra.

Aaron: si estem agafats de les mans no podrem córrer.

Mestra: es pot córrer o no es pot corre amb les mans agafades?

Aaron: sí, es pot córrer...

Diàlegs analitzats des del prisma de les habilitats de pensament

Educació Primària

Sessió a cicle superior de primària a partir del visionat de la pel·lícula "On és la casa del meu amic?". Els alumnes parteixen d'un llista d'adjectius per definir els personatges.
Mestre: Mercè Carolà

...**Mestra:** com diem què és l'Ahmed?

Braulino: un nen simpàtic.

Mestra: per què ho creus això?

Braulino: no ho sé.

Mestra: i la resta, penseu que l'Ahmed és simpàtic com diu el Braulino?

Samuel: jo penso que més que simpàtic és amable, perquè ajuda els seus companys.

Elia: jo diria també que és obedient.

Mestra: per quina raó?

Elia: perquè la seva mare li diu fes això, fes allò i ell li fa molt de cas.

Mestra: algú més pensa que l'Ahmed és obedient?

Samuel: jo penso que també és una mica desobedient, perquè quan li diuen que no ha d'anar a casa del seu amic, ell hi va.

Laura: jo no ho veig així Samuel, perquè quan aquell avi li diu que anés a buscar tabac, va trigar un moment però hi va anar.

Gerard: però li va haver de repetir un munt de vegades, això vol dir que és desobedient.

Laura: però al final hi va anar.

Mestra: què penseu, es pot ser obedient i desobedient a l'hora?

Paula: jo crec que poden ser les dues coses, per exemple, la teva mare et diu una cosa, tu la fas i després te'n diu una altra i no la fas.

Mestra: bé i quines coses més penseu què és l'Ahmed?

Laura: calmat, perquè quan es va trobar aquell vell, va haver d'esperar a que es posés a caminar.

David: jo diria que era lent.

Elia: jo per compte de calmat i lent, diria que era pacient.

Paula: amb això de pacient, l'Elia té raó, perquè la seva mare li deia tota l'estona que havia de fer els deures i ell deia tota l'estona si podia portar el quadern a casa del seu amic, així sense cridar, molt calmat.

Mestra: el ser així com diu la Paula, és ser pacient o li donarieu un altre nom?

Èlia: insistent.

Mestra: per què insistent?

Samuel: perquè insisteix tota l'estona dient el mateix, i també impulsiu.

Mestra: i perquè impulsiu?

Gerard: per què reacciona ràpidament quan li passa allò al seu amic.

Mestra: bé de moment hem dit que és simpàtic, amable, obedient i desobedient alhora, pacient, insistent i impulsiu. Li posarieu algun altre adjectiu?

Èlia: bondadós, perquè és un bon company, el seu company la llibreta i li diu a la seva mare si li pot portar...

Samuel: l'Ahmet també pot ser trist, perquè sempre li estan manant coses i quasi mai li deixen fer res.

Èlia: jo més que trist, diria que és tancat.

Mestra: per què podríem dir que és tancat?

Arnau: perquè el seu germà va arribar a casa i va anar a fer els deures, i a ell en canvi li demanen de fer moltes coses.

Mestra: això és cert, però no demostra que sigui tancat.

Laura: és tancat perquè no parla quasi mai.

Arnau: només quan toca.

Mestra: crec que hem analitzat força com és l'Ahmet. ...

Diàlegs analitzats des del prisma de les habilitats de pensament

Educació Secundària

Sessió a secundària amb alumnes de 16 anys a partir del llibre Elisa. Els alumnes ja porten una sessió anterior parlant de lleis i regles. (Professor: Joan Anglès)

Mestre: parlàvem abans de "lleis absurdes" i de que hi ha lleis que són justes i altres que no ho són. I deiem que sembla que usem les lleis que tenim perquè ens serveixen. La pregunta que us vull fer és ¿Què passaria si no hi haguessin lleis?

Manel: viuríem igual que els homes del paleolític.

Raúl: sempre hi ha alguna cosa que ens fa viure.

Manel: però no són lleis. Les lleis estan escrites. aquesta és la diferència.

Gerard: però la gent té diferents valors socials i no es respecten.

Neus: i nosaltres tampoc, què no ho veus que a vegades ens passem les lleis pel forro?

Manel: exacte. Som com els homes del paleolític.

Mestre: llavors què pensem: són o no necessàries les lleis?

Raúl: si hi hagués una consciència social no caldrien les lleis.

Neus: tu creus que tenim consciència social?

Gerard: jo crec que no. I per això fan falta les lleis.

Neus: seria com creure en l'anarquia total. És molt maco l'ideal però totalment impossible.

Mestre: esteu d'acord amb el que diu la Neus?

Gerard: sí

Manel: la llei és un instint humà. Jo no sé si està comprovat això, però per mi que és un instint humà tenir lleis.

Mestre: això que dius és molt categòric. És podria veure des d'una altra perspectiva?

Neus: home, jo crec que és veritat però també hi ha l'instint humà de transgredir unes normes.

Raúl: és clar. Això és lo divertit.

Núria: perquè no tots pensem igual

Raúl: sí, també els jutges. Un problema amb les lleis és que són subjectives a l'hora de fer-les i a l'hora d'aplicar-les.

Mestre: esteu d'acord amb això?

Manel: home, depèn.

Mestre: de què depèn?

Núria: depèn dels jutges.

Neus: i també depèn de les lleis. Hi ha moltes lleis ambigües.

Núria: a més les lleis es van modificant.

Gerard: sí, però el sistema és tant lent que quan l'han modificat, necessita modificar-se una altra cop.

Mestre: a què et refereixes? Podríeu posar un exemple?

Joan: jo sí. És el que va passar amb la pirateria informàtica. Que no hi havia normes i s'han hagut de crear i anant modificant.

Núria: el problema és que modificar una llei és complicat perquè ho ha d'acceptar tota la gent del parlament.

Gerard: a més s'ha de fer en paper.

Mestre: creieu que es podria fer més de presa el procés de modificar o crear una llei?

Núria: no ho sé perquè ho ha d'acceptar molta gent: el govern, el parlament, la gent...

Gerard: la gent? nosaltres hem de dir alguna cosa?

Núria: jo crec que sí. No ho fem perquè ens hem acostumat a viure bé i que ens ho donin tot fet.

Mestre: esteu d'acord amb el que diu la Núria?

Neus: jo crec que si vingués ara una llei per exemple, totalment racista, suposo que la gent sortiria al carrer, es manifestaria.